

UMJETNIČKI PREDMETI I PREDMETI UMJETNIČKOG OBRTA KAO POTICAJ ZNANSTVENOM ISTRAŽIVANJU

Andreja Šimičić

Muzej Slavonije
HR-31000 Osijek
Trg Sv. Trojstva 6
andreja.simicic@mso.hr

Pregledni rad
UDK 069(497.543Osijek).02:745/749

U članku autorica nastoji prikazati u kojoj su mjeri predmeti Odjela umjetničkog obrta (umjetnički predmeti i predmeti umjetničkog obrta) poticaj znanstvenim istraživanjima. U prvom dijelu članka prikazuje se povijest prikupljanja predmeta koji oblikuju fundus današnjeg Odjela umjetničkog obrta, a u drugom su dijelu predstavljeni načini kojima se (su)stručnjacima predstavljaju rezultati stručnih i znanstvenih istraživanja na tim predmetima. Na kraju je dodan kronološki popis objavljenih radova.

Ključne riječi: *umjetnički predmeti, umjetnički obrt, povijest muzeja, Muzej Slavonije.*

Muzej Slavonije umjetničku građu i građu umjetničkog obrta prikuplja i čuva u zbirinama Odjela umjetničkog obrta. Riječ je o umjetničkim slikama i ukrasnim okvirima, zatim sakralnim kipovima kao umjetninama u užem smislu riječi te predmetima umjetničkoga obrta, odnosno primijenjene umjetnosti.¹ Posebno se ističu temeljne zbirke umjetničkoga obrta, poput zbirke namještaja i zbirke satova te zbirke keramike, stakla, tkanine i metala, zatim zbirka glazbala i sakralnih predmeta, svetih sličica, a prikupljaju se i raznovrsni ukrasni i uporabni predmeti tematski podijeljeni u zbirke modnog pribora, plesnih redova, spomenara, igračaka, osobnih predmeta, rasvjete, ambalaže i reklamnih predmeta... Prikupljenu građu kustosi čuvaju, istražuju te predstavljaju stručnjacima i zainteresiranoj javnosti. Da bismo utvrdili u kojoj su mjeri predmeti Odjela poticaj znanstvenom istraživanju, važno je istražiti nekoliko tema: treba prepoznati prve poticaje za prikupljanje navedene građe i utvrditi početak sustavnog prikupljanja građe, zatim utvrditi kada počinje sustavno stručno i znanstveno istraživanje građe te rekonstruirati povijest istraživanja i načine diseminacije istraženih rezultata. Prije nekoliko godina zbirke Odjela umjetničkog obrta bile su u fokusu istraživanja kojim se pokušalo utvrditi može li se oblikovanjem i istraživanjem muzejskih zbirki doprinosti razvoju povijesti umjetnosti kao temeljne znanstvene discipline.² Ovaj je članak doprinos spoznaji o znanstvenom radu kustosa u kojem će se pokušati utvrditi znanstvena obrađenost građe Odjela s obzirom na to da su muzeji i muzejska građa izvori za rad znanstvenika.³

PRIKUPLJANJE GRAĐE I USTROJ ODJELA UMJETNIČKOG OBRTA

Muzej Slavonije utemeljen je 1877. godine darom osječkog kolekcionara Franje Sedlakovića. Darujući Gradu svoje kolekcije numizmata, arheoloških predmeta, oružja, japanskog i kineskog porculana te ptica i leptira, utemeljio je gradski muzej, čime su postavljeni temelji numizmatičkog,

¹ Prema Likovnom leksikonu umjetnički obrt ili primijenjenu umjetnost definiramo kao „umjetničko oblikovanje uporabnih predmeta“. Primijenjena umjetnost. // Likovni leksikon. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2014. Str. 761.

² Na 4. kongresu hrvatskih povjesničara umjetnosti 2016. godine održano je izlaganje, objavljeno u zborniku radova, o doprinosu muzejskih zbirki za razumijevanje razvoja povijesti umjetnosti u kojemu je na temelju prikaza načina prikupljanja građe i oblikovanja zbirki Odjela umjetničkog obrta Muzeja Slavonije naglašena važnost primjene znanja, metoda i muzeologije kao i temeljne znanstvene discipline kustosa kako bi se dobili relevantni rezultati istraživanja kulturne baštine. Rad na muzejskim zbirinama istodobno djeluje na širenje novih spoznaja povijesti umjetnosti kao znanstvene discipline. Kao jedan od najranijih primjera naveden je stalni postav stilskog namještaja i katalog *Povijest namještaja: ilustrirana primjerima Muzeja Slavonije iz 1953. godine*. Više u: Šimičić, Andreja. Prikupljanje građe i oblikovanje muzejskih zbirki kao doprinos razumijevanju razvoja povijesti umjetnosti i poznavanju kulturne baštine – primjer Muzeja Slavonije. // Institucije povijesti umjetnosti: zbornik 4. kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti / uredile Ivana Mance, Martina Petrinović, Tanja Trška. Zagreb: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske; Institut za povijest umjetnosti, 2019. Str. 167–171.

³ U hrvatskoj muzeologiji nekoliko autora tematiziralo je znanstveni rad u muzejima: tematski broj časopisa *Muzeologija* iz 1971. godine posvećen je novom Muzejskom zakonu te je uz Prijedloge novog zakona objavljen tekst dr. Antuna Bauera *Muzeji kao naučne i kulturno-prosvjetne ustanove*. U tome članku dr. Bauer inzistira na tezi da su svi muzeji, specijalizirani, nacionalni ili zavičajni, znanstvene ustanove. Dr. Bauer kaže: „Ono što nauci mogu dati muzeji za svoje područje nauke na bazi muzejskih zbirki je najdragocjeniji prilog, jer se bazira na izvornim dokumentima, izvornom materijalu“. Bauer, Antun. Muzeji kao naučne i kulturno-prosvjetne ustanove. // *Muzeologija* 11(1971), str. 78–82, 79. Također je Višnja Zgaga 1998. godine objavila uvodnik dvobroju časopisa *Informatica Museologica* 3-4(1998) *Znanstveni rad u muzeju – recepcija i valorizacija* u kojem iznosi probleme vezane uz valorizaciju vrlo složenog rada kustosa u muzeju. Taj je dvobroj posvećen znanstvenom radu u muzejima i donosi nekoliko osobnih iskustava kustosa iz različitih hrvatskih muzeja.

Sl. 1. Stalni muzejski postav, detalj crkvenog postava, 1930-ih. Izvor: Muzej Slavonije

arheološkog, povijesnog odjela, odjela umjetničkog obrta te knjižnice.⁴ Prvih desetljeća muzej je djelovao kao de facto arheološki muzej čiji je jedan od ciljeva bio zaustaviti odnošenje arheoloških nalaza i kamenih spomenika izvan Osijeka, u veće sredine poput Zagreba ili Budimpešte.⁵ Iako je nekoliko važnih darova tih prvih godina sadržavalo predmete od fajanse i kositra te su pojedinačni darovi poput lule, narukvice, prstenja ili džepnih satova označili početak prikupljanja predmeta umjetničkog obrta, onodobna dokumentacija i popisi građe pokazuju da je pozornost istraživača bila usmjerena prema numizmatici i arheologiji.⁶

Za sustavno prikupljanje građe umjetničkoga obrta i početak suradnje s kolegama muzealcima i znanstvenicima toga područja važnu ulogu ima Arheološki klub Mursa, odnosno Društvo prijatelja starine Mursa, osnovano 1933. godine. Upravo je preimenovanje imena društva 1937. godine uputilo na širenje interesa članova s arheologije i numizmatike prema umjetničkim te kulturno-povijesnim predmetima

⁴ Više u: Göricke-Lukić, Hermína. Numizmatičari Franjo Ladislav Sedlaković i Karlo Franjo Nuber – osnivači osječkoga muzeja. // Osnivači i prvi kustosi muzeja u Hrvatskoj: stručni skup u Osijeku, 11. – 12. prosinca 1997. / gl. ur. Mladen Radić. Osijek: Muzej Slavonije, 1999., str. 91.; Kovač, Marina. // 140 godina poslije. // Tvrdra u Osijeku = Festung in Esseg = Fortress in Osijek: izložba = exhibition. Osijek: Muzej Slavonije = Museum of Slavonia, 2017. Str. 22. Upravo je uspostava muzejske knjižnice omogućila kvalitetan stručni, a zatim i znanstveni rad u Muzeju.

⁵ Celestin, Vjekoslav. Gradski muzej Osijek. // *Narodna starina* 8, 18(1929), str. 41–42.; Bösendorfer, Josip. Osječki predmeti u „Magyar Nemzeti Muzeum“. // *Zbornik Arheološkog kluba „Mursa“ Osijek / uredila skupina autora. Osijek: Arheološki klub „Mursa“, 1936.*

⁶ U Povijesnom odjelu čuvaju se Urudžbeni zapisnici, Knjiga darova, Popisi dopisa i otpisa, korespondencija Vjekoslava Celestina, koji su važan izvor za istraživanja povijesti Muzeja.

i temama.⁷ Tada se pojavljaju prvi poticaji za osnivanje galerije slika te prikupljanje crkvene zbirke. Razdoblje djelovanja Murse, između 1933. i 1944. godine, vrijeme je promišljanja suvremenoga stalnog postava, organiziranja kulturno-povijesnih izložbi i publiciranje rezultata istraživanja muzejske građe.⁸ Dolazak dr. Franje Buntaka, diplomiranog povjesničara umjetnosti, na mjesto ravnatelja Muzeja učvrstio je širenje misije Muzeja prema prikupljanju i istraživanju predmeta kulturne povijesti, što se očituje u dijelu stalnoga muzejskog postava u kojem umjetnički predmeti i predmeti umjetničkoga obrta predstavljaju građanski Osijek 18. i 19. stoljeća. U Povijesnom odjelu Muzeja čuva se opis postava po dvoranama kao i nekoliko fotografija koji u tada avangardnoj muzeološkoj koncepciji Franje Buntaka posjetiteljima otkrivaju cjelovitu priču o građanskome Osijeku.⁹

Nakon otvorenja stalnog postava Muzeja te kulturno-povijesne izložbe u organizaciji Društva prijatelja starine Mursa te 1933. godine intenziviralo se djelovanje članova Društva na afirmaciji primijenjenih umjetnosti. Suradnja Antuna E. Brlića s Josipom Matasovićem, a napose s Vladimirom Tkalčićem, upraviteljem Muzeja za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu, prvi je poticaj sustavnom prikupljanju predmeta umjetničkoga obrta i istraživanju razvoja pojedinih grana umjetničkoga obrta na osječkom području. Dr. Tkalčić, mogli bismo reći, poučava kolege važnosti čuvanja lokalnih i karakterističnih obrtničkih radionica, poput predmeta iz slavonskih tvornica u Dubokoj, Jankovcu, Daruvaru, Ivanovu polju i Osijeku, kako čitamo u zapisniku mjesečnog sastanka Društva 26. srpnja 1939. godine.¹⁰ Obilazeći staklarske radionice u Osijeku, članovi su prikupili lokalne predmete za osječki i zagrebački muzej, a također su dogovorili sastavljanje zbirke predmeta umjetničkoga obrta te odlučili pribaviti stare strojeve osječkih tiskara te fotografske aparate i druge predmete iz fotografskih radionica.¹¹ Čitajući zapisnike sastanaka, prati se nova zainteresiranost članova Društva za postave muzeja koji su posjećivali tijekom privatnih putovanja. Izvještavajući o svojim putovanjima, naglašavaju dijelove postava posvećene umjetničkom obrtu, a posebno su ih se dojmili varaždinski i celjski muzej.

Sljedeći važan događaj za istraživanje i izlaganje umjetničke građe i građe umjetničkoga obrta jest otvorenje stalnoga muzejskog postava u zgradi na Trgu Sv. Trojstva 1951. godine te objava kataloga *Povijest namještaja: ilustrirana primjerima Muzeja Slavonije* godinu dana poslije.¹² Postav namještaja i drugih predmeta umjetničkoga obrta kroz cijelo jedno krilo muzeja omogućilo je prikupljanje građe tijekom i neposredno nakon Drugoga svjetskog rata. Budući da je

namještaj uglavnom bio u lošem stanju, važnu su ulogu, uz dr. Danicu Pinterović kao kustosicu istraživačicu, imali osječki stolari i likovni umjetnici postavši priučeni restoratori.¹³ Uz velik je zajednički trud i timski rad dr. Pinterović pripremila katalog s pregledom stilskih razdoblja uz primjere iz Muzeja Slavonije, kakav u to vrijeme nije postojao u Hrvatskoj. U katalogu su kao ilustracije objavljeni crteži Jovana Gojkovića, a sačuvano je i nekoliko fotografija detalja postava.

Sl. 2. Stalni muzejski postav, detalj rokoko postava, 1961. Izvor: Muzej Slavonije

Glavni je naglasak postava umjetničkoga obrta na namještaju koji kronološki predstavlja stilove od renesanse do kraja 19. stoljeća. Postav namještaja upotpunjen je predmetima od keramike i porculana, staklenim i metalnim ukrasnim predmetima, satovima i ogledalima, a kako bi bio edukativan, uz pojedina su razdoblja postavljene legende s kratkim objašnjenjem glavnih osobitosti stila. Stalni je postav pokazao smjer prikupljanja građe i način promišljanja razvoja Odjela umjetničkoga obrta. Danas se u fundusu Odjela čuva građa koja je u kontekstu Hrvatske važan čimbenik u proučavanju umjetničkoga obrta, dok su pojedini primjeri značajni i izvan naših granica.¹⁴

Od Odjela umjetnog obrta, kako ga je 1950-ih godina nazvala dr. sc. Danica Pinterović, preko devet zbirki koje je vodila viša kustosica Ida Horvat, prva povjesničarka umjetnosti Muzeja Slavonije zaposlena kao kustosica, danas je Odjel sistematiziran u dvadeset zbirki, kako je građu uspostavila viša kustosica Radmila Biondić. Fundus Odjela čine namještaj, kućni i osobni satovi, umjetničke slike te razni umjetnički oblikovani uporabni i ukrasni predmeti od keramike, stakla i metala tematski podijeljeni u zbirku sakralnih predmeta, rasvjetnih tijela, odjeće, modnog pribora, plesnih rasporeda, igračkara, nakita, glazbenih instrumenata, kao i ambalažni i reklamni predmeti osječkih radionica i tvornica. O gotovo 19000 muzejskih predmeta skrbe dvije kustosice,

⁷ Više u: Arheološki klub „Mursa“: zapisnici sjednica 1933. – 1944. / uredio Ante Grubišić. Osijek: Muzej Slavonije, 2004.; Šimičić, Andreja. Doprinos Društva prijatelja starine „Mursa“ oblikovanju Odjela umjetničkoga obrta Muzeja Slavonije. // *Imago, imaginatio, imaginabile*: zbornik u čast Zvonka Makovića / uredili Dragan Damjanović, Lovorka Magaš Bilandžić. Zagreb: Filozofski fakultet, 2018. Str. 277–278.

⁸ Šimičić. Isto.

⁹ Više u: Bauer, Antun. Prve tematske ekspozicije u našim muzejima. // *Osječki zbornik* 20 (1989), str. 201–211.

¹⁰ Arheološki klub..., 161.

¹¹ Isto, str. 170.

¹² Pinterović, Danica. *Povijest namještaja: ilustrirana primjerima Muzeja Slavonije*. Osijek: Muzej Slavonije, 1952.; Biondić, Radmila. Danica Pinterović – utemeljiteljica Odjela umjetničkoga obrta i prvi stalni postav Odjela. // *Osječki zbornik* 34(2018), str. 50–57.

¹³ Biondić, Nav. dj., str. 51.

¹⁴ Primjerice zbirka stakla 19. stoljeća, zbirka satova kao cjeline te pojedinačni primjeri poput naslonjača za Napoleonovo prijestolje, klavira Conrada Graffa, baroknog inventara osječkih i baranjskih crkvi i dr.

povjesničarke umjetnosti, pred kojima je nova sistematizacija zbirki.¹⁵

Zbirke Odjela umjetničkog obrta popunjavaju se predmetima umjetničkih i likovnih osobitosti važnih za prostor Slavonije, predmetima koji omogućuju spoznavanje razvoja umjetničkog obrta i likovne umjetnosti Osijeka i Slavonije te identificiraju privatne i javne umjetničke zbirke. U skladu sa zahtjevima razvoja struke posljednjih godina intenzivno se istražuje provenijencija umjetnina Odjela.¹⁶

SUSTAVNA STRUČNA I ZNANSTVENA OBRADA GRAĐE

„Kustos povjesničar umjetnosti muzejski predmet identificira, stilskom analizom stavlja u kontekst suvremenih umjetničkih kretanja te ga vrednuje i interpretira. Svaki stručni i znanstveni rad u kojem je publiciran muzejski predmet, objavljena pojedina zbirka, predavanjem izložena, odnosno izložbom obrađena tema novi je prilog razumijevanju hrvatske povijesti umjetnosti.”¹⁷

U kontekstu istraživanja i objave rezultata istraživanja građe današnjega Odjela umjetničkog obrta prvi se ističe dr. Josip Bösendorfer, koji je još 1935. godine u nakladi Arheološkog kluba „Mursa” pisao o likovnim umjetnicima u Osijeku.¹⁸ Umjetnički obrt, točnije namještaj i kućne satove proučavala je dr. Danica Pinterović, pripremajući stalni postav i sudjelujući u velikoj jugoslavenskoj izložbi o kućnim satovima. Izložba je održana 1964. godine u Beogradu u Muzeju primenjene umetnosti, a dr. Pinterović obradila je temu slavonskih urara te kataloški obradila deset satova iz zbirke Muzeja Slavonije.¹⁹

Sustavna istraživanja umjetnina Odjela umjetničkog obrta, na temeljima rada dr. Bösendorfera i dr. Pinterović, zatim Kamila Firingera te Ivy Lentić Kugli, prepoznajemo u radu i djelovanju više kustosice Ide Horvat, u Muzeju Slavonije zaposlene 1964. godine. Ona je od 1965. godine u Osječkom zborniku sustavno objavljivala rezultate istraživanja o pojedinim vrijednim predmetima ili skupinama predmeta iz fundusa. Posebno se ističu tekstovi o nekoliko pojedinačnih garnitura namještaja, stolnom ekvatorijalnom satu i stolnom klaviru te pregledi zbirki porculana, fajanse i satova.²⁰ Istraživanja su je često vodila do eminentnih europskih stručnjaka pojedinih struka. Autorica je također ne-

koliko zapaženih izložbi, nažalost uglavnom bez kataloga, nego s kratkim deplijanima ili presavitecima, kakva je bila onodobna muzejska praksa. Podatci o izložbama sačuvani su samo u kratkim sinopsisima i skicama, pozdravnim govorima pri otvaranju, putem opisa u novinskim člancima i uz pokoju fotografiju.²¹ Imajući u svijesti pedantnost i upornost te logiku zaključivanja vidljivu u objavljenim pisanim radovima kolegice Horvat, to je veća šteta što tadašnja praksa nije dopuštala monografsko razrađivanje teme izložbe u sklopu kataloga. Sa žaljenjem može se zaključiti da bi to bili uistinu znanstveni radovi.

Nakon Domovinskog rata Muzej se posvetio zajedničkim izložbama iz svih Odjela Muzeja te se obrada predmeta uglavnom zadržavala na osnovnim kataloškim jedinicama, uz poneku iznimku, o čemu će biti više riječi dalje u tekstu. Muzej Slavonije i dalje zadržava praksu tematskih izložbi u kojima sudjeluju svi ili gotovo svi odjeli Muzeja poput izložbi *Osječko!* otvorene krajem 2015. godine ili *Donacije* iz 2019. godine.

Posljednjih godina pružila se prilika za sudjelovanje kustosica Odjela umjetničkog obrta na stručno-znanstvenim skupovima u organizaciji Instituta za povijest umjetnosti, Društva povjesničara umjetnosti te fakultetskih ustanova zagrebačkog i osječkog sveučilišta, zatim održavanja tematskih predavanja za studente te pretvaranje muzejskog časopisa *Osječki zbornik* u redoviti godišnjak. Ta mogućnost recenzirane prezentacije rezultata muzeoloških stručnih i znanstvenih istraživanja dobar je motiv za što kvalitetnija istraživanja umjetničke građe i građe umjetničkoga obrta Muzeja Slavonije.

DISEMINACIJA REZULTATA ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA

Razlikujemo nekoliko načina predstavljanja rezultata stručno-znanstvenih muzeoloških istraživanja:

Izložbom i katalogom uz izložbu kustosi predstavljaju rezultate i spoznaje stručnog i znanstvenog istraživanja izabrane teme. Katalog izložbe uvijek uključuje popis izloženih predmeta, a često sadržava uvodni tekst u kojem je elaborirana tema izložbe. U tome kontekstu Ivana Knežević Križić, viša knjižničarka Muzeja Slavonije, u katalogu o muzejskim publikacijama ističe da su katalozi povremenih izložbi najvažnije pojedinačno sredstvo za objavljivanje rezultata istraživanja.²² Oni su ujedno specifični za muzeje kao nakladnike.

Nekoliko je tema iz odjela umjetničkog obrta istraženo i predstavljeno izložbom s katalogom. Kako je već rečeno, izložbe postavljene do 2000-ih godina nisu bivale monografski obrađene. Iako su predmeti nužno morali biti istraženi kako bi tema bila valjano predstavljena, katalog je

¹⁵ Muzejski program za inventarizaciju muzejske građe Modulor++, odnosno M++, koji se upotrebljavaju u Muzeju Slavonije, omogućuju pretraživanje muzejske građe i stvaranje virtualnih zbirki prema najrazličitijim parametrima: temama, autorima, osobama ili institucijama, geografskim ili vremenskim odrednicama, stilskim razdobljima... Time je omogućeno ponovno objedinjavanje malih rascjepkanih zbirki u koje je građa oblikovana početkom 2000-ih godina zbog preglednosti i što kvalitetnije obrade.

¹⁶ Uz istraživanja muzejske građe koja obuhvaćaju istraživanje provenijencije, a koji još čekaju javnu objavu, rezultati istraživanja zbirke Hermanna Weissmanna objavljeni su kao plakat u međunarodnom projektu TransCultAA, zatim u Osječkom zborniku br. 35 te izložbom s katalogom *Priča o nezaboravu*. Također je 2022. godine u sklopu Mjeseca židovske kulture održano predavanje o provenijenciji muškog portreta, djela slikara Antona Hähnischea. Voditeljica Odjela članica je stručne skupine Pilot-projekta utvrđivanja podrijetla muzejske građe oduzete tijekom i nakon Drugoga svjetskog rata, pokrenutog na inicijativu Ministarstva kulture i medija.

¹⁷ Šimić, Andreja. Nav. dj. (2019), 171.

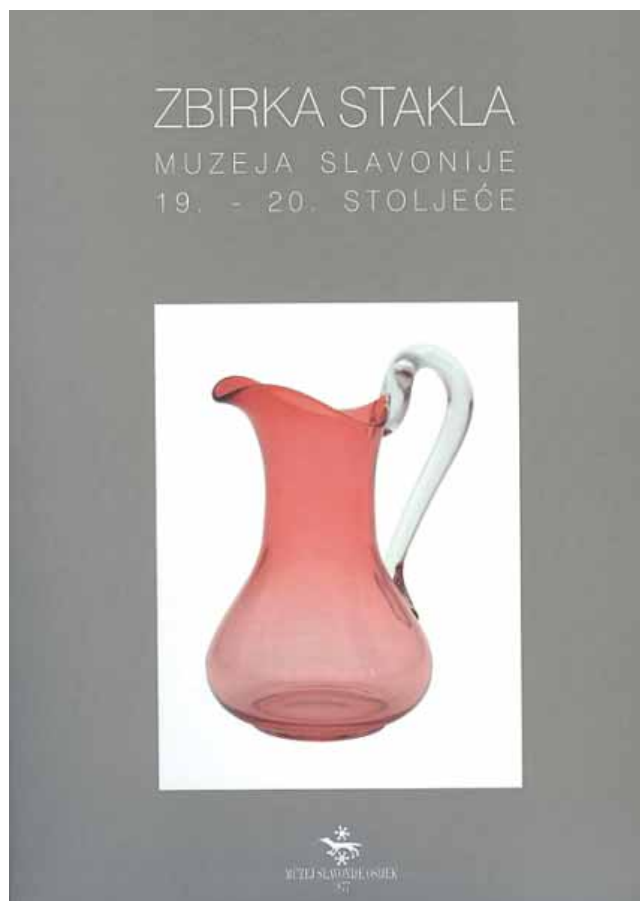
¹⁸ Bösendorfer, Josip. Počeci umjetnosti u Osijeku. Osijek: Arheološki klub, 1935.

¹⁹ Pinterović, Danica. // Slavonija. / Kućni sat: stilski razvoj kroz vjekove. Beograd: Muzej primenjene umetnosti, 1964.

²⁰ Na kraju članka jest bibliografija objavljenih radova prema publikacijama i kronološki.

²¹ Horvat, Ida. Stilski sat 18. i 19. stoljeća: katalog izložbe. Osijek: Muzej Slavonije, 1969.; Ida Horvat. Mjerenje vremena kroz stoljeća: katalog izložbe. Osijek: Muzej Slavonije, 1983.; Horvat, Ida. Evropski porculan Muzeja Slavonije: katalog izložbe. Osijek: Muzej Slavonije, 1988.

²² Knežević Križić, Ivana. 80 godina izdavačke djelatnosti Muzeja Slavonije: 1942. – 2022. Osijek: Muzej Slavonije, 2022. Str. 17.

Sl. 3. Naslovnica kataloga izložbe Zbirka stakla Muzeja Slavonije: 19. – 20. stoljeće

najčešće bio podijeljen na samo kraći uvodni tekst i popis izloženih predmeta, ako je i bio tiskan.²³

Prvi katalog izložbe kojim je monografski obrađena građa jedne od zbirki Odjela umjetničkog obrta jest katalog Zbirke stakla, koja čuva ukrasno i uporabno staklo 19. i 20. stoljeća te daje pregled razvoja stilova, napose mijene stilova 19. stoljeća. Tijekom 2001. godine građa je izložena i predstavljen je katalog u suautorstvu kolegica Ide Horvat i Radmile Biondić.

Izložba je pokazala da je riječ o vrlo zanimljivoj temi koja je sa stručno obrađenim katalogom zainteresirala stručnjake u muzejskim ustanovama u Hrvatskoj i šire te je gostovala u sedam muzeja: u Hrvatskoj, Sloveniji i Srbiji.²⁴

Vrijedni su rezultati arheoloških i povijesno-umjetničkih istraživanja nalaza iz bunara staroga franjevačkog samostana u Osijeku ukoričeni u katalogu izložbe *Keramika i staklo 17. i 18. stoljeća iz starog franjevačkog samostana*, također

²³ Takve su izložbe *Stilski sat 18. i 19. stoljeća* 1969. godine, *Gradska odjeća u Osijeku 19. i 20. stoljeća* 1981. godine, *Osijek oko 1900. „Plemeniti metali i poludrago kamenje iz Zbirke Muzeja iz 1982. godine te Mjerenje vremena kroz stoljeća iz 1983. godine. Ističe se katalog izložbe *Sto godina tvornice namještaja u Osijeku: od tvornice Josip Povichil do današnje Mobilie RO Ivo Marinković* koji u suautorstvu Ide Horvat, Franje Haluseka i Tibora Karpatija na 48 stranica iznosi pregled povijesti tvornice.*

²⁴ Izložba je tijekom 2001. godine otvorena u Muzeju Slavonije. Od 2005., kada je gostovala u Muzeju grada Zagreba i Pokrajinskom muzeju Maribor, redom je prema godinama gostovala: 2010. Muzej antičkog stakla, Zadar; 2011. Muzej Brodskog Posavlja, Slavonski Brod; 2012. Povijesni i pomorski muzej Istre, Pula; 2015. Gradski muzej Subotica; 2015. Muzej Vojvodine, Novi Sad.

suautorica Horvat i Biondić. Predmeti su predstavljeni tijekom 2005. godine uz opsegom manji katalog izložbe u obliku deplijana, a znanstvena istraživanja još su potrajala tijekom izložbe te je vizualno kvalitetno oblikovan i tvrdo ukoričen katalog tiskan 2007. godine. Rezultati predočeni tom izložbom i katalogom stavljeni su u nov kontekst nekoliko izložbi, kao što je *Osijek i šira okolica u osmanskome periodu* te *Tvrđa u Osijeku*.²⁵

Sl. 4. Izložba Staklo i keramika iz starog franjevačkog samostana, 2005. Izvor: Muzej Slavonije

Tijekom 2013. i 2014. istražena je portretna minijatura iz fundusa Odjela umjetničkog obrta te je predstavljena izložbom i u katalogu *Ljupki čuvari uspomena: portretna minijatura iz Zbirke slika i okvira Muzeja Slavonije* autorice Andreje Šimičić. Izložba je nakon pola stoljeća ponovno podsjetila na tu granu likovne umjetnosti s obzirom na to da je prethodna izložba portretne minijature održana 1953. godine u zagrebačkom Muzeju za umjetnost i obrt.²⁶ Deset je minijatura iz Muzeja Slavonije obrađeno i izloženo u zagrebačkom Muzeju za umjetnost i obrt na velikoj izložbi *Portretna minijatura u Hrvatskoj od 16. do 19. stoljeća* i od tada je Muzej Slavonije povećao broj portretnih minijatura koje su obrađene, izložene i publicirane. Uz izložbu u matičnoj muzejskoj ustanovi minijature su izložene u nekoliko slavonskih muzeja. Tema je lokalno zanimljiva jer je uglavnom riječ o portretiranim osobama s područja Slavonije ili dijelova slavonskih plemićkih i građanskih zbirki.²⁷

Tijekom 2020., kao dio međunarodnog festivala *Ars Sacra*, u Muzeju Slavonije izložbom *Hereditas sancta* predstavljen je dio sakralne građe Odjela umjetničkog obrta. Uz izložbu tiskan je opsegom relativno skroman katalog, no u uvodnom tekstu opisana je i predstavljena Zbirka sakralnih

²⁵ Vidi kataloge izložbi: Radić, Mladen. *Osijek i šira okolica u osmanskome periodu = Osijek and Surrounding Area in the Ottoman Period*. Osijek: Muzej Slavonije, 2015. te *Tvrđa u Osijeku = Festung in Esseg = Fortress in Osijek*: izložba = exhibition. Osijek: Muzej Slavonije = Museum of Slavonia, 2017.

²⁶ Ovom je izložbom vraćen fokus i na likovna djela u Odjelu umjetničkog obrta Muzeja Slavonije. Nakon što je uglavnom sva vrijedna likovna građa 1954. godine izdvojena iz Muzeja Slavonije kako bi se tim fundusom osnovala nova kulturna ustanova u gradu, Galerija likovnih umjetnosti, kustosice Odjela umjetničkog obrta uglavnom su se posvetile istraživanjima predmeta umjetničkog obrta, dok su se likovna umjetnička djela češće samo posuđivala drugim muzejskim ustanovama za retrospektivne izložbe.

²⁷ Nakon izložbe u Muzeju Slavonije 2014. godine, izložba je gostovala 2015. u Zavičajnom muzeju Našice, zatim 2016. u Gradskom muzeju Požege i tijekom 2017. u Muzeju Đakovštine u Đakovu.

predmeta s osvrtom na sakralne predmete u drugim zbirka-
ma Odjela.

Krajem 2022. godine otvorena je izložba *U redu za ples: zbirka plesnih redova u Muzeju Slavonije*, uz istoimeni katalog izložbe u kojem su predstavljeni rezultati istraživanja kustosice Gabrijele Odobašić kojim je usmjerila pozornost stručnjaka na tu umjetnički i kulturološki vrijednu, no pomalo zanemarenu skupinu umjetničko-obrtničkih predmeta.

Sl. 5. Izložba *U redu za ples*, 2022. Izvor: Muzej Slavonije

Nekoliko izložbenih projekata realizirala je skupina kustosa iz Muzeja Slavonije i drugih srodnih ustanova, a rezultati istraživanja predočeni su zajedničkim izložbama i tekstovima u katalogima izložbi. Svakako treba spomenuti izložbu *Umjetnost Japana u zbirka Muzeja Slavonije u Osijeku* realiziranu tijekom 2000. godine koju je, uz kustosice Idu Horvat i Radmilu Biondić, pripremila kolegica Milica Japundžić, kustosica u zagrebačkom Muzeju Mimara. Izložba pečuskog muzeja Janus Pannonius Museum Zsolnay u Muzeju Slavonije gostovala je 2005. godine, a kolegice Horvat i Biondić bile su suradnice autorici izložbe Orsoly Kovács na katalogu i izložbi, na kojoj je bila izložena i građa Zbirke keramike Muzeja Slavonije. S kolegama iz drugih odjela Muzeja Slavonije 2017. godine realiziran je izložbeni projekt s katalogom *Tvrđa u Osijeku*. U prvo-
me dijelu kataloga autori su objavili članke s raznovrsnim temama vezanim uz Tvrđu, a iz Odjela umjetničkog obrta izabrana je tema portreta naslovnih vlasnika i zapovjednika 78. pješačke pukovnije. Nakon raspuštanja vojnih postrojbi Austro-Ugarske Monarhije portreti su uz ostale predmete

predani Muzeju Slavonije, tada Muzeju Slobodnog i kraljevskog grada Osijeka, te je izložba bila prilika da se istraži narudžba i tijek slikanja portreta te njihova valorizacija.²⁸ Ovaj je članak iz kataloga, možda i više nego postav izložbe, naišao na recepciju istraživača vojne povijesti, poput Ivana Čosića Bukvina i Borisa Trnskog.

Posebno se ističu dvije izložbe s katalogima nastale u suradnji kustosica Odjela umjetničkog obrta s kustosima drugih ustanova: *Valpovački vlastelini Prandau – Normann* otvorena 2018. godine te *Priča o nezaboravu: ostavština Hermanna Weissmanna u muzejskim ustanovama Osijeka* iz 2020. godine.

Brojne važne izložbe nastale su u suradnji hrvatskih povjesničara umjetnosti na kojima su izloženi predmeti iz fundusa Odjela umjetničkog obrta Muzeja Slavonije, poput velikih projekata Muzeja za umjetnost i obrt kojima su istražena i obrađena pojedina stilska razdoblja u Hrvatskoj, poput historicizma, secesije i art decoa. Važno je također spomenuti velik izložbeni projekt Galerije Klovićevi dvori iz 2009. godine *Slavonija, Baranja i Srijem: vrela europske civilizacije* na kojem su bili izloženi predmeti Odjela, predstavljeni u reprezentativnom katalogu izložbe te na mrežnoj stranici izložbe. Tijekom 2013. godine u Muzeju za umjetnost i obrt otvorena je izložba *Transparentna ljepota: staklo iz hrvatskih muzeja od XV. do XX. stoljeća*. Bio je to muzeološki projekt u organizaciji triju zagrebačkih muzeja koji su okupili još trideset i tri muzeja iz cijele Hrvatske kako bi dali uvid u bogatstvo staklenih predmeta u fundusima hrvatskih muzeja, nastalih tijekom četiri tisućljeća. U Umjetničkom paviljonu 2017. godine otvorena je multidisciplinarna izložba *Šuma* na kojoj je bilo izloženo nekoliko predmeta Zbirke namještaja. Na tim su izložbama predmeti uglavnom popraćeni kataloškom jedinicom te svojim sudjelovanjem oblikuju istraživanu temu.

Drugi je način predstavljanja rezultata znanstvenoga rada **objavama u časopisima**. Radovi se objavljuju u Osječkom zborniku, časopisu matične muzejske ustanove, te časopisima drugih nakladnika.

Promotrimo li članke Osječkog zbornika vezane uz građu Odjela umjetničkog obrta objavljene do 1950-ih, zaključujemo da su kronološki najranije objavljeni rezultati arhivskih istraživanja vezani uz građu koja se čuva u Odjelu, poput radova s temama slikarstva, kiparstva, zlatarstva, glazbe i urarstva. Ti su članci važni zbog stvaranja konteksta za umjetničke predmete i predmete umjetničkog obrta te su bili poticaj za daljnja istraživanja. Od 1956. godine, odnosno dvobroja Osječkog zbornika 9-10, manje-više redovito se objavljuju članci o predmetima i s temama iz Odjela umjetničkog obrta. Građu su u Osječkom zborniku objavili kustosi iz Muzeja Slavonije, i to iz Odjela umjetničkog obrta: Ida Horvat (devet radova), Andreja Šimičić (pet radova), Radmila Biondić (dva rada), Božica Valenčić (jedan rad), Gabrijele (Baričić) Odobašić (jedan rad); iz Povijesnog odjela Grgur Marko Ivanković (jedan rad), kustosi iz Muzeja likov-

²⁸ Šimičić, Andreja. // Serija portreta naslovnih vlasnika i zapovjednika 78. pješačke pukovnije u Osijeku. // Tvrđa u Osijeku = Festung in Esseg = Fortress in Osijek: izložba = exhibition. Osijek: Muzej Slavonije = Museum of Slavonia, 2017. Str. 54–59.

nih umjetnosti: Jasminka Najcer Sabljak (tri rada), Daniel Zec (jedan rad), Branka Balen (jedan rad). Osim kustosa iz osječkih muzejskih ustanova građu iz Odjela umjetničkog obrta objavila je zagrebačka muzeologinja Vilena Vrbanić (jedan rad).²⁹ U člancima u Osječkom zborniku objavljen je građa iz Zbirke keramike, Zbirke namještaja, Zbirke glazbenih instrumenata, Zbirke satova, Zbirke slika i okvira, Zbirke odjeće i modnog pribora, Zbirke osobnih predmeta te Zbirke sakralnih predmeta.

Sl. 6. Osječki zbornik 38(2023), naslovnica časopisa

Osim u nakladi Muzeja Slavonije članke koji tematiziraju građu iz Odjela umjetničkog obrta, čak i same zbirke kustosice Horvat, Šimičić i Odobašić objavljuju u časopisima hrvatskih znanstvenih ustanova te jedan rad u časopisu slovenskoga znanstvenog instituta. Nakladnici su HAZU, Odjel za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku; Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za povijest umjetnosti; Institut za povijest umjetnosti; Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske te Hrvatski institut za povijest. Ističe se suradnja sa slovenskim Institutom za povijest umjetnosti te objava članka o slici *Bogorodica s Djetetom* u časopisu Umetnostna kronika u nakladi Umetnostnozgodovinskog inštituta Franceta Steleta iz Ljubljane.

Kustosice Odjela umjetničkog obrta od 2013. godine redovito sudjeluju na **stručno-znanstvenim skupovima**, sa-

vjetovanjima i kolokvijima skrećući pozornost kolega stručnjaka na vrijednu građu iz fundusa Muzeja Slavonije. Teme predstavljene sudjelovanjem na znanstvenim skupovima su staklo, urarstvo, sakralno kiparstvo, kolekcionarstvo te Odjel umjetničkog obrta kao cjelina. Zbirka stakla iz nekadašnje kuhinje Starog franjevačkog samostana predstavljena je na skupu *Život sa staklom od prapovijesti do srednjeg vijeka*, kućni satovi iz razdoblja klasicizma na skupu *Klasicizam u Hrvatskoj*, sakralno kiparstvo i kolekcionarstvo na skupovima *Dijalozi s baštinom*, *Iskustva u zaštiti redovničke kulturne baštine*, *Baranja kroz povijest* te *U službi baroknog kiparstva*.³⁰ Teme iz povijesti i razvoja Odjela umjetničkog obrta predstavljene su na skupu *Dr. Danica Pinterović, rad i djelovanje* te na 4. i 5. kongresu hrvatskih povjesničara umjetnosti.³¹ Kolekcionarstvo je obrađeno na primjeru kolekcionara Hermanna Weissmanna i njegovih zbirki sačuvanih u Muzeju Slavonije na skupu *Ugledni Nijemci, Austrijanci i Židovi u javnom životu Osijeka kroz povijest* u suautorstvu kolegica Andreje Šimičić i Marine Vinaj, knjižničarske savjetnice.³² Na tri su stručno-znanstvena skupa sudjelovale kustosice Odjela istražujući građu koja nije iz fundusa Muzeja, no primijenjeno je znanje stečeno istraživanjem građe iz fundusa: *Franjevci u Vukovaru*, *Cernik na razmeđu prošlosti i budućnosti* te *6. kongres hrvatskih povjesničara*.³³

U tri **doktorska rada hrvatskih znanstvenica** obrađena je građa iz Odjela: kućni satovi 2006. godine u radu Vesne Lovrić Plantić, slikarstvo iz plemićkih zbirki 2012. godine u radu Jasminke Najcer Sabljak te umjetnička glazbala 2020.

³⁰ Biondić, Radmila. *Nalaz stakla u nekadašnjoj kuhinji starog franjevačkog samostana u osječkoj Tvrđi*. 19. međunarodno arheološko savjetovanje „Život sa staklom od prapovijesti do srednjeg vijeka”, Pula, Zadar, 20. – 23. studenoga 2013.; Šimičić, Andreja. *Klasicistička obilježja kućnih satova u Zbirci satova Muzeja Slavonije*. Znanstveno-stručni skup *Klasicizam u Hrvatskoj*, Zagreb, 30. i 31. svibnja 2014.; Pauk Sili, Irena, Šimičić, Andreja. *Franjevački samostanski sklop u osječkoj Tvrđi s osvrtom na polikromiranu plastiku sačuvanu u Muzeju Slavonije*. *Dijalozi s baštinom 2018*: znanstveno-stručni skup povodom Dana svjetske baštine: Iskustva u zaštiti redovničke kulturne baštine, Filozofski fakultet u Rijeci, 19. i 20. travnja 2018.; Šimičić, Andreja. *Baranjski crkveni inventar sačuvan u Muzeju Slavonije*. Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem Baranja kroz povijest, Osijek, 17. i 18. rujna 2020.; Šimičić, Andreja. *Barokni kipovi iz župne crkve svetih Petra i Pavla u Osijeku sačuvani u Muzeju Slavonije*. U službi baroknog kiparstva: međunarodni znanstveni skup povodom stote obljetnice rođenja Doris Baričević (1923. – 2016.) = In service of baroque sculpture: international scientific conference on the occasion of the 100th anniversary of the birth of Doris Baričević (1923 – 2016), Zagreb, 7. – 8. rujna 2023.

³¹ Biondić, Radmila. *Danica Pinterović, utemeljiteljica Odjela umjetničkog obrta i novi stalni postav Odjela*. Šimičić, Andreja. *Metodologija stručnog rada Danice Pinterović na primjeru obrade građe Zbirke satova Odjela umjetničkog obrta Muzeja Slavonije*. Stručno-znanstveni skup Dr. Danica Pinterović – rad i djelovanje. Osijek, 17. veljače 2015.; Šimičić, Andreja. *Prikupljanje građe i oblikovanje muzejskih zbirki kao doprinos razumijevanju razvoja povijesti umjetnosti i poznavanju kulturne baštine – primjer Muzeja Slavonije*. 4. kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti. Zagreb, 24. – 26. studenoga 2016.; Šimičić, Andreja. *Predmeti umjetničkog obrta kroz postave Muzeja Slavonije*. 5. kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti. Zagreb, 10. – 12. studenoga 2022.

³² Šimičić, Andreja, Vinaj, Marina. *Obitelj Weissmann u osječkoj povijesnoj priči*. Znanstveno-stručni skup *Ugledni Nijemci, Austrijanci i Židovi u javnom životu Osijeka kroz povijest*: u sklopu projekta IP-PRAVOS-20, Osijek, 3. lipnja 2022.

³³ Šimičić, Andreja. *Liturgijsko posuđe u Franjevačkom muzeju Vukovar*. Znanstveni simpozij, znanstvena videokonferencija *Franjevci u Vukovaru*. 4. svibnja 2020.; Baričić, Gabrijela. *Liturgijsko posuđe u riznici franjevačkog samostana u Cerniku*. Znanstveno-stručni skup *Cernik na razmeđu prošlosti i budućnosti*, Cernik, 9. listopada 2020.; Baričić, Gabrijela. *Prilog proučavanju tvrđave u Slavonском Brodu – barokni inventar kapele sv. Ane u povijesnom hodu*. 6. kongres hrvatskih povjesničara: Kultura. Rijeka, 29. rujna – 2. listopada 2021. Odobašić, Gabrijela. *Prilog proučavanju baroknog sakralnog inventara tvrđavske kapele sv. Ane u Slavonском Brodu*. U službi baroknog kiparstva: međunarodni znanstveni skup povodom stote obljetnice rođenja Doris Baričević (1923. – 2016.) = In service of baroque sculpture: international scientific conference on the occasion of the 100th anniversary of the birth of Doris Baričević (1923 – 2016.), Zagreb, 7. – 8. rujna 2023.

²⁹ Popis radova na kraju je članka.

Sl. 7. Institucije povijesti umjetnosti: 4. kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti, 2016. Foto: Jasminka Najcer Sabljak

godine u radu Vilene Vrbanić.³⁴ Umjetnička građa i građa umjetničkog obrta Muzeja Slavonije dopunjuje spoznaje znanstvenica stečene u matičnim muzejskim ustanovama, Muzeju za umjetnost i obrt te Muzeju likovnih umjetnosti, a mlada muzikologinja Vrbanić svoju je doktorsku disertaciju izradila istražujući glazbala umjetničke glazbe u hrvatskim muzejima. Zbirka glazbenih instrumenata Odjela umjetničkog obrta pokazala se kao važna zbirka u kontekstu hrvatskih muzejskih ustanova.

Muzej Slavonije prepoznat je kao baštinska ustanova s građom koja značajem prelazi lokalne granice. Zato se znanstvenici širom Hrvatske obraćaju tražeći **suradnju ili uvid u građu** kako bi svoja istraživanja upotpunili spozna-

³⁴ Lovrić Plantić, Vesna. *Stilske osobine u razvoju oblikovanja kućnih satova s posebnim osvrtom na hrvatsku kulturnu baštinu*, doktorska disertacija obranjena na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 27. studenoga 2006.; Najcer Sabljak, Jasminka. *Umjetničke zbirke vlastelinskih obitelji u Slavoniji i Srijemu*, doktorska disertacija obranjena na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 16. travnja 2012.; Vrbanić, Vilena. *Instrumenti umjetničke glazbe u hrvatskim muzejima*; doktorska disertacija obranjena na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 18. prosinca 2020. godine.

jama koje otkrivaju umjetnički predmeti te predmeti umjetničkog obrta Muzeja Slavonije.³⁵

ZAKLJUČNO

Sistematizirajući stručni i znanstveni rad u Odjelu umjetničkoga obrta, uočavamo da najveći poticaj znanstvenom istraživanju daju zbirke likovnih umjetnosti: slikarstvo i sakralno kiparstvo te utemeljujuće zbirke umjetničkoga obrta: namještaj, satovi, staklo i keramika. Pred nama kustosima, voditeljima pojedinih zbirki, stoji zadatak da prepoznamo i druge značajne predmete i teme koji nose potencijal znanstvenih istraživanja te da ih obrađujemo na znanstveni način.

Rezultati muzeoloških stručnih istraživanja često su prerastali okvire stručnoga rada te su recenzirani članci dobivali kategorizaciju znanstvenog rada. Time se smještaju u znanstveno relevantan prostor, dostupan znanstvenicima u Hrvatskoj i šire, kao što je napose slučaj s predmetima iz Zbirke stakla i Zbirke slika i okvira. Svaka je izložba ili objavljeni rad osvijestila ili podsjetila istraživače da je Muzej Slavonije, tako i Odjel umjetničkog obrta, važan čuvar i izvor vrijedne muzejske baštine, značajne u regionalnom i nacionalnom okviru za poznavanje hrvatske kulturne i umjetničke baštine. Upravo su zato umjetnički predmeti i predmeti umjetničkog obrta Muzeja Slavonije često izlagani u muzejskim ustanovama diljem Hrvatske, uvršteni u kataloge izložbi te preglede kulturne baštine.

Da bi znanstvena istraživanja hrvatske kulturne baštine bila relevantna, važno je i da sama građa bude dostupna vanjskim istraživačima bilo putem stalnog postava ili interneta, koji posljednjih godina ima sve veću ulogu u diseminaciji i građe i informacija. Značajna je prednost toga načina objave građe dostupnost istraživačima u svakom trenutku i svakom kutku svijeta.³⁶ U ovome kontekstu naglašava se važnost osiguranja financijskih sredstava za restauraciju muzejske građe te osiguranja dobrih uvjeta u muzejskim čuvaonicama kako bi se građa mogla digitalizirati te kvalitetno javno predstaviti. Na taj će način umjetnička građa i građa umjetničkog obrta Muzeja Slavonije još i više biti poticaj znanstvenim istraživanjima, koja će je valorizirati i smjestiti u kontekst hrvatske baštine.

³⁵ Ovdje su navedeni neki znanstvenici i područje interesa: Verena Han, Vesna Lovrić Plantić: satovi; Milica Japundžić: umjetnički predmeti japanske provenijencije; Orsolya Kovács: ukrasni i uporabni predmeti tvornice Zsolnay; Lada Ratković Bukovčan, Zvonka Požun, Berislav Štefanac: staklo; Vanja Brdar Mustapić: namještaj; Nora Veszpremi, Jasminka Najcer Sabljak, Daniel Zec, Marina Bregovac Pisk, Ivana Hanaček: slikarstvo.

³⁶ Na mrežnoj stranici Muzeja Slavonije poveznica je na Katalog muzejskih zbirki, gdje je objavljen dio umjetničke građe i građe umjetničkoga obrta https://katalog.mso.hr/hr/Zbirke/Odjel%20umjetni%C4%8Dkog%20obrt_11 (2023-12-05). Također je dio građe Odjela umjetničkog obrta dostupan na portalu eKultura, dostupnom kao rezultat projekta digitalizacije kulturne baštine Republike Hrvatske https://ekultura.hr/item-sets?pageNum=0&size=6&sort=created_dt,desc&institutions=Muzej%20Slavonije (2023-12-05)

PRILOG

Kronološki popis radova s umjetničkim predmetima te građom umjetničkog obrta iz Odjela umjetničkog obrta Muzeja Slavonije

POJEDINI ČLANAK U ČASOPISU

Osječki zbornik³⁷

Schweitzer, Otto. Bildnisse J. F. Mücke (1819-1883). // Osječki zbornik 1(1942), str. 34–37.

Schweitzer, Otto. Hugo Konrad von Hötendorf (Kratka biografija). // Osječki zbornik 1(1942), 60–65.

Švajcer, Oto. Jedna zanimljiva slika u tvrđavskoj župnoj crkvi u Osijeku. // Osječki zbornik 2-3(1948), 185–187.

Švajcer, Oto. Slavonski slikari Pfalz i Giffinger. // Osječki zbornik 2-3(1948), 188–190.

Pinterović, Danica. Život i rad Jovana Gojkovića. // Osječki zbornik 6(1958), 241–248.

Glazbeni život u Osijeku: historijski prikaz. // Osječki zbornik 9-10(1965), 137–187.

Horvath, Ida. Porcelanska plastika u Muzeju Slavonije. // Osječki zbornik 9-10(1965), str. 253–274.

Firinger, Kamilo. Satovi i urari u Osijeku u 18. i na početku 19. stoljeća. // Osječki zbornik 11(1967), str. 167–183.

Horvath, Ida. Odabrani komadi namještaja iz zbirke Muzeja Slavonije. // Osječki zbornik 11(1967), str. 269–274.

Horvath, Ida. Tri skulpture stranih autora. // Osječki zbornik 11(1967), str. 279–282.

Horvath, Ida. Minutni sunčani sat u zbirci Muzeja Slavonije. // Osječki zbornik 13(1971), str. 219–229.

Švajcer, Oto. Likovni život Osijeka u razdoblju od 1920. do 1930. godine // Osječki zbornik 13(1971), str. 231–286.

Lentić-Kugli, Ivy. Prilog istraživanju osječkih kipara u 18. stoljeću. // Osječki zbornik 14-15(1973-1975), str. 277–285.

Horvat, Ida. Signirani bidermajer namještaj u zbirci Muzeja Slavonije. // Osječki zbornik 14-15(1973-1975), str. 299–308.

Horvat, Ida. Tafel-klavier ili fortepiano u zbirci Muzeja Slavonije. // Osječki zbornik 14-15(1973-1975), str. 309–313.

Švajcer, Oto. Likovna kronika Osijeka 1931-1940. godine. // Osječki zbornik 14-15(1973-1975), str. 315–366.

Švajcer, Oto. Pregled likovne kronike Osijeka u 19. stoljeću. // Osječki zbornik 16(1977), str. 231–298.

Horvat, Ida. Zbirka fajanse Muzeja Slavonije Osijek. // Osječki zbornik 16(1977), str. 299–322.

Vranešević, Branislav. Kulturno-umetnički život u Osijeku u prvoj deceniji posle Prvog svetskog rata. // Osječki zbornik 17(1979), 189–200.

Lentić-Kugli, Ivy. Slikarstvo Slavonije 18. stoljeća, izvan galerijskih ustanova. // Osječki zbornik 17(1979), 236–274.

Lentić, Ivo. Osijek – središte zlatarstva Slavonije u 18. stoljeću. // Osječki zbornik 17(1979), 275–288.

Horvat, Anđela. O klasicizmu u Slavoniji. // Osječki zbornik 17(1979), 289–330.

Švajcer, Oto. Portretno slikarstvo u Osijeku u 19. stoljeću. // Osječki zbornik 17(1979), 343–354.

Bauer, Antun. Osnivanje galerije slika u sklopu Gradskog muzeja u Osijeku. // Osječki zbornik 17(1979), str. 367–381.

Horvat, Ida. Zbirka satova Muzeja Slavonije. // Osječki zbornik 18-19(1987), str. 187–221.

Horvat, Ida. Djelatnost Josipa Szepa u Osijeku. // Osječki zbornik 20(1989), str. 163–180.

Valenčić, Božica. Vila Pauline Hermann (dvorac „Mačkamame”) u Osijeku. // Osječki zbornik 21(1994), str. 221–243.

Hadžihusejnović-Valašek, Miroslava. Glazba i nositelji glazbenog života u slavonskim gradićima u prvoj polovici 19. stoljeća. // Osječki zbornik 22(1997), str. 257–261.

Ivanković, Grgur Marko. Secesijska blagovaonica osječke obitelji Mann u Odjelu umjetničkog obrta Muzeja Slavonije. // Osječki zbornik 22(1997), str. 275–281.

Balen, Branka. Josip Franjo Mücke – dvije neobjavljene slike u Muzeju Slavonije Osijek. // Osječki zbornik 22-23(1997), str. 283–286.

Balen, Branka. Novi prilozi biografiji i opusu Demetra Markovića. // Osječki zbornik 24-25(2001), str. 157–160.

Biondić, Radmila. Zbirka lepeza u Odjelu umjetničkog obrta MSO (s osvrtom na povijest lepeze, oblike i tipove). // Osječki zbornik 26(2002), str. 165–192.

Najcer, Jasminka. Umjetnička ostavština našičke obitelji Pejačević. // Osječki zbornik 26(2002), str. 193–199.

Balen, Branka. Josip Franjo Mücke: portret barunice Elene Rajačić. // Osječki zbornik 28(2007), str. 203–206.

Perči, Ljerka. Inventar Valpovačkog dvorca iz kolovoza 1736. godine. // Osječki zbornik 29(2009), str. 203–215.

Najcer Sabljak, Jasminka. Skriveno blago podgoračkog dvorca. // Osječki zbornik 30(2011), str. 160–179.

Zec, Daniel. Josip Leović i njegov mecena Rudolf Povichil. // Osječki zbornik 30(2011), str. 182–201.

Šimičić, Andreja. Tri portreta Artura Schiffera u Muzeju Slavonije Osijek. // Osječki zbornik 31-32(2015), str. 51–58.

Bjedov, Siniša. Likovna sekcija Kluba hrvatskih književnika i umjetnika u Osijeku. // Osječki zbornik 31-32(2015), str. 59–68.

³⁷ U popis radova iz Osječnog zbornika također su uključeni radovi koji su korišteni kao građa za proučavanje predmeta iz Odjela umjetničkog obrta.

Šimičić, Andreja. Morska pjena u oblaku dima – lule i cigaretnici od stive iz Zbirke osobnih predmeta Muzeja Slavonije. // Osječki zbornik 33(2017), str. 87–104.

Biondić, Radmila. Danica Pinterović – utemeljiteljica Odjela umjetničkog obrta i novi stalni postav Odjela. // Osječki zbornik 34(2018), str. 49–58.

Šimičić, Andreja. Metodologija stručnog rada Danice Pinterović na primjeru obrade građe Zbirke satova Odjela umjetničkog obrta Muzeja Slavonije. Osječki zbornik 34(2018), str. 59–66.

Najcer Sabljak, Jasminka. Danica Pinterović i muzealizacija zbirki slavonskog plemstva. // Osječki zbornik 34(2018), str. 99–106.

Zec, Daniel. Danica Pinterović i Josip Leović. // Osječki zbornik 34(2018), str. 107–114.

Šimičić, Andreja. Tragom umjetničke zbirke dr. Hermanna Weissmanna, s osvrtom na djela u Muzeju Slavonije. // Osječki zbornik 35(2020), str. 95–105.

Vrbanić, Vilena. Instrumenti s tipkama iz fundusa Muzeja Slavonije u Osijeku. // Osječki zbornik 35(2020), str. 117–133.

Loinjak, Igor. Likovna kritika između dvaju svjetskih ratova u osječkim dnevnim novinama na hrvatskom jeziku (1). // Osječki zbornik 35(2020), str. 135–143.

Baričić, Gabrijela. Plesni redovi bečke izrade u Muzeju Slavonije. // Osječki zbornik 36(2021), str. 47–60.

Loinjak, Igor. Likovna kritika između dvaju svjetskih ratova u osječkim dnevnim novinama na hrvatskom jeziku (1). // Osječki zbornik 36(2021), str. 71–80.

Hadžihusejnović Valašek, Miroslava. Kuhač i osječki glazbenici: Osječki glazbeni život u drugoj polovici 19. stoljeća. // Osječki zbornik 37(2022), str. 55–70.

Trischler, Erwin. Škrinja i njezini vlasnici. // Osječki zbornik 37(2022), str. 79–84.

Šimičić, Andreja. Ad Iesum per Mariam: dvije slike Bogorodica s Djetetom iz Zbirke slika i okvira Muzeja Slavonije. // Osječki zbornik 38(2023), str. 53–64.

Ostali časopisi u kojima je objavljena građa Odjela i/ili su objavljeni radovi kustosa iz Odjela:

Pinterović, Danica. Dva komada pokućstva iz XII. stoljeća s oznakama vlasnika i godine postanka, u Muzeju Slavonije u Osijeku. // Tkalčićev zbornik 2(1958), 249–256.

Horvat, Ida. Izložba „Namještaj i kostimi osječke građanske klase 19. stoljeća”. // Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske 3-4(1966), str. 20.

Horvat, Ida. Namještaj Slavonije. // Slavonski godišnjak 1(1967), str. 255-258.

Lentić, Ivo. Prilog istraživanja osječkih pojasa s kraja 18 i početka 19 stoljeća. // Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske 1(1973), str. 21–26.

Balen, Branka. Anton Erben, slikar i kulturni djelatnik. // Anali 16(2000), str. 79–88.

Detling, Denis. Izložba „Ljupki čuvari uspomena” i popratne edukativne radionice u Muzeju Slavonije. // Informatica museologica 45-46(2015), str. 218–219.

Šimičić, Andreja. Fortunata Berganta domisljena risba in živahen kolorit: Mati Božja doborga sveta v Muzeju Slavonije v Osijeku. // Umetnostna kronika 77(2022), str. 13–19.

Šimičić, Andreja. Zbirka sv. sličica isusovačkih mlado-misnika u Muzeju Slavonije u Osijeku. // Ignacijev put 64(2023), str. 37–40.

Odobašić, Gabrijela. Izložba „U redu za ples. Zbirka plesnih redova u Muzeju Slavonije”. // Informatica museologica 53(2022), str. 134–137.

RAD U ZBORNIKU

Šimičić, Andreja. Doprinos Društva prijatelja starine „Mursa” oblikovanju Odjela umjetničkog obrta Muzeja Slavonije. // Imago, imaginatio, imaginabile: zbornik u čast Zvonka Makovića / uredili Dragan Damjanović, Lovorka Magaš Bilandžić. Zagreb: Filozofski fakultet, 2018. Str. 277–278.

Šimičić, Andreja. Prikupljanje građe i oblikovanje muzejskih zbirki kao doprinos razumijevanju razvoja povijesti umjetnosti i poznavanju kulturne baštine – primjer Muzeja Slavonije. // Institucije povijesti umjetnosti: zbornik 4. kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti / uredile Ivana Mance, Martina Petrinović, Tanja Trška. Zagreb: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske; Institut za povijest umjetnosti, 2019. Str. 167–171.

Šimičić, Andreja. Liturgijsko posuđe u Franjevačkom muzeju Vukovar. // Franjevci u Vukovaru – povijest, duhovnost i baština / urednici Dražen Živić, fra Ivica Jagodić. Vukovar: Franjevački samostan, 2020. Str. 391–418.

Šimičić, Andreja; Vinaj, Marina. Obitelj Weissmann u osječkoj povijesnoj priči. // Ugledni Nijemci, Austrijanci i Židovi u javnom životu Osijeka tijekom povijesti: zbornik radova sa znanstveno-stručnoga skupa u sklopu projekta IP-PRA-VOS-20: Osijek, 3. lipnja 2022. / urednici Ljubica Kordić, Dubravka Papa, Željko Rišner. Osijek: Pravni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, 2022. Str. 209–218.

KATALOZI IZLOŽBI

Horvat, Ida. Izložba „Namještaj i kostimi osječke građanske klase 19. stoljeća”: izložba u Muzeju Slavonije u Osijeku: od 26. XI. 1965. do 31. III. 1966. strojopis, numerirane stranice i table s ilustracijama, 1965.

Horvat, Ida, Burić, Vesna. Osijek oko 1900.: katalog izložbe. Osijek: Muzej Slavonije, 1982.

Horvat, Ida. Dragocjenosti Odjela umjetničkog obrta. // Plemeniti metali i poludrago kamenje iz zbirki Muzeja Slavonije: katalog izložbe. Osijek: Muzej Slavonije, 1982. Str. 15–18.

Horvat, Ida. Mjerenje vremena kroz stoljeća: katalog izložbe. Osijek: Muzej Slavonije, 1983.

Horvat, Ida. Sto godina tvornice namještaja u Osijeku: od tvornice Josip Povichil do današnje Mobilie RO „Ivo Marinković“. Osijek: Muzej Slavonije: Mobilie RO „Ivo Marinković“, 1984.

Horvat, Ida. Umjetnički obrt. // Likovna umjetnost Osijeka 1900-1940. Osijek: Galerija likovnih umjetnosti, Muzej Slavonije, 1986. Str. 161–197.

Horvat, Ida. Evropski porculan Muzeja Slavonije: katalog izložbe. Osijek: Muzej Slavonije, 1988.

Horvat, Ida. Odjel umjetničkog obrta. // Blago Muzeja Slavonije: katalog izložbe. / uredio Mladen Radić. Osijek: Muzej Slavonije, 1997. Str. 149–177.

Horvat, Ida. Umjetnički obrt. // Secesija Slobodnog i kraljevskog grada Osijeka: urbanizam, arhitektura, slikarstvo i kiparstvo, primijenjena umjetnost. / glavni urednik Julijo Martinčić. Osijek: HAZU Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku et al., 2001. str. 133–174.

Horvat, Ida, Biondić, Radmila. Zbirka stakla Muzeja Slavonije: 19. – 20. stoljeće: katalog izložbe. Osijek: Muzej Slavonije, 2001.

Horvat, Ida. Odjel umjetničkog obrta. // Sakralna umjetnost iz zbirke Muzeja Slavonije Osijek: izložba u čast dolaska Svetog Oca Ivana Pavla II. u Osijek / urednik Mladen Radić. Osijek: Muzej Slavonije, 2003. Str. 64–85.

Biondić, Radmila. Odjel umjetničkog obrta. // Život i djelo Josipa Jurja Strossmayera: prigodna izložba u povodu 190. obljetnice rođenja i 100. obljetnice smrti biskupa Josipa Jurja Strossmayera: izbor iz građe Muzeja Slavonije, Državnog arhiva i Galerije likovnih umjetnosti u Osijeku. / urednici Julijo Martinčić, Mladen Radić. Osijek: Muzej Slavonije et al., 2005.

Horvat, Ida, Biondić, Radmila. Keramika i staklo 17. i 18. stoljeća iz Starog franjevačkog samostana: katalog izložbe. Osijek: Muzej Slavonije, 2007.

Biondić, Radmila. Namještaj i oprema kuhinje, posuđe i pomagala, ambalaža osječkih tvrtki i još poneki predmet iz fundusa Odjela umjetničkog obrta. // Ah, ti kućanski poslovi!. Osijek: Muzej Slavonije, 2009. Str. 66–126.

Šimičić, Andreja. Ljupki čuvari uspomena: portretna minijatura iz Zbirke slika i okvira. Osijek: Muzej Slavonije, 2014.

Osječko = From Osijek: katalog izložbe = exhibition catalogue. Osijek: Muzej Slavonije, 2016.

Šimičić, Andreja. Serija portreta naslovnih vlasnika i zapovjednika 78. pješake pukovnije u Osijeku. // Tvrđa u Osijeku = Festung in Esseg = Fortress in Osijek: izložba = exhibition. Osijek: Muzej Slavonije, 2017. Str. 54–59.

Šimičić, Andreja. Kratki pregled umjetničkog života u Tvrđi. // Tvrđa u Osijeku = Festung in Esseg = Fortress in

Osijek: izložba = exhibition. Osijek: Muzej Slavonije, 2017. Str. 60–62.

Vinaj, Marina, Biondić, Radmila. Valpovački vlastelini – bibliofili, kolekcionari, donatori. // Valpovački vlastelini Prandau-Normann: katalog izložbe. Osijek: Državni arhiv: Muzej Slavonije: Muzej likovnih umjetnosti; Valpovo: Ustanova za kulturne djelatnosti „Ante Evetović-Miroljub“: Muzej Valpovštine, 2018. Str. 67–70.

Biondić, Radmila, Šimičić, Andreja, Ivanković, Grgur Marko. Umjetnički predmeti iz zbirke valpovačkih vlastelina. // Valpovački vlastelini Prandau-Normann: katalog izložbe. Osijek: Državni arhiv: Muzej Slavonije: Muzej likovnih umjetnosti; Valpovo: Ustanova za kulturne djelatnosti „Ante Evetović-Miroljub“: Muzej Valpovštine, 2018. Str. 90–105.

Šimičić, Andreja, Baričić, Gabrijela. Odjel umjetničkog obrta. // Donacije: izbor iz zbirke Muzeja Slavonije 1994. – 2019. Osijek: Muzej Slavonije, 2020. Str. 12–13.

Šimičić, Andreja, Vinaj, Marina. Priča o nezaboravu: ostavština Hermanna Weissmanna u muzejskim ustanovama Osijeka. Osijek: Muzej Slavonije, 2020. Str. 5–9.

Baričić, Gabrijela ... [et al...]. Kulturno-povijesna građa. // Priča o nezaboravu: ostavština Hermanna Weissmanna u muzejskim ustanovama Osijeka. Osijek: Muzej Slavonije, 2020. Str. 9–15.

Šimičić, Andreja. Hereditas sancta: izbor iz sakralne baštine u Muzeju Slavonije. Osijek: Muzej Slavonije, 2020.

Odobašić, Gabrijela. U redu za ples. Zbirka plesnih redova u Muzeju Slavonije. Osijek: Muzej Slavonije, 2022.

KNJIGA I POGLAVLJE UNUTAR KNJIGE

Horvat, Ida. // Umjetnički obrt. // Od turskog do suvremenog Osijeka / glavni i odgovorni urednik Julio Martinčić. Osijek: Zavod za znanstveni rad HAZU u Osijeku: Gradsko poglavarstvo; Zagreb: Školska knjiga, 1996. Str. 252–254.

Horvat, Ida. // Umjetnički obrt u Osijeku. // Obrt i obrtnici Osječko-baranjske županije: 1872. 2007.: svezak 1: Povijest obrtništva / urednici Julio Martinčić, Dubravka Hackenberger. Zagreb, Osijek: HAZU Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, Hrvatska obrtnička komora, Obrtnička komora OBŽ, 2009. Str. 195–206.

Šimičić, Andreja. Kazaljke broje vrijeme: Zbirka satova Odjela umjetničkog obrta. Osijek: Muzej Slavonije, 2017.

IZLAGANJA NA STRUČNO-ZNANSTVENIM SKUPOVIMA

Biondić, Radmila. *Nalaz stakla u nekadašnjoj kuhinji starog franjevačkog samostana u osječkom Tvrđi*. Izlaganje na skupu Život sa staklom od prapovijesti do srednjeg vijeka. Centar za arheološka istraživanja Instituta Ivo Pilar, Zagreb, Međunarodni istraživački centar za arheologiju, Brijuni – Medulin, 2013.

Šimičić, Andreja. *Klasicistička obilježja kućnih satova u Zbirci satova Muzeja Slavonije*. Izlaganje na skupu Klasicizam u Hrvatskoj. Institut za povijest umjetnosti, Muzej za umjetnost i obrt, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, 2014.

Biondić, Radmila. *Danica Pinterović – utemeljiteljica Odjela umjetničkog obrta i novi stalni postav Odjela*. Izlaganje i objavljeni rad sa skupa Dr. Danica Pinterović, rad i djelovanje. Muzej Slavonije, Osijek, 2015.

Šimičić, Andreja. *Metodologija stručnog rada Danice Pinterović na primjeru obrade građe Zbirke satova Odjela umjetničkog obrta Muzeja Slavonije*. Izlaganje i objavljeni rad sa skupa Dr. Danica Pinterović, rad i djelovanje. Muzej Slavonije, Osijek, 2015.

Šimičić, Andreja. *Prikupljanje građe i oblikovanje muzejskih zbirki kao doprinos razumijevanju razvoja povijesti umjetnosti i poznavanju kulturne baštine – primjer Muzeja Slavonije*. Izlaganje i objavljeni rad sa skupa Institucije povijesti umjetnosti. Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Institut za povijest umjetnosti, 2016.

Pauk Sili, Irena; Šimičić, Andreja. *Franjevački samostanski sklop u osječkoj Tvrđi s osvrtom na polikromiranu plastiku sačuvanu u Muzeju Slavonije*. Izlaganje na skupu Dijalozi s baštinom, iskustva u zaštiti redovničke kulturne baštine. Filozofski fakultet u Rijeci, 2018.

Šimičić, Andreja. *Baranjski crkveni inventar sačuvan u Muzeju Slavonije*. Izlaganje na skupu, rad u tijeku objave: Baranja kroz povijest. Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku, Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod, 2020.

Šimičić, Andreja. *Liturgijsko posuđe u Franjevačkom samostanu Vukovar*. Izlaganje i objavljeni rad sa skupa Franjevci u Vukovaru. Franjevački samostan Vukovar, Institut

društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Vukovar, Gradski muzej Vukovar, Državni arhiv u Vukovaru, 2020.

Baričić, Gabrijela. *Liturgijsko posuđe u riznici franjevačkog samostana u Cerniku*. Izlaganje i objavljeni rad sa skupa Cernik na razmeđi prošlosti i budućnosti. Franjevački samostan u Cerniku, Župa sv. Petra ap. Cernik, Općina Cernik, Gradski muzej Nova Gradiška, 2020.

Baričić, Gabrijela. *Prilog proučavanju tvrđave u Slavonском Brodu – barokni inventar kapele sv. Ane u povijesnom hodu*. Izlaganje na skupu VI. kongres hrvatskih povjesničara. Kultura. Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti, Društvo za hrvatsku povijesnicu, Zagreb; Filozofski fakultet – Odsjek za povijest Sveučilišta u Rijeci, 2021.

Šimičić, Andreja. *Predmeti umjetničkog obrta kroz postave Muzeja Slavonije*. Izlaganje na skupu 5. kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti. Institut za povijest umjetnosti, Galerija Klovićevi dvori, 2022.

Vinaj, Marina; Šimičić, Andreja. *Obitelj Weissmann u osječkoj povijesnoj priči*. Izlaganje i objavljeni rad sa skupa Ugledni Nijemci, Austrijanci i Židovi u javnom životu Osijeka kroz povijest. Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku, 2022.

Šimičić, Andreja. *Barokni kipovi iz župne crkve sv. Petra i Pavla u Osijeku sačuvani u Muzeju Slavonije*. Izlaganje na skupu, članak za zbornik u najavi: U službi baroknog kiparstva. Institut za povijest umjetnosti, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2023.

Odobašić, Gabrijela. *Prilog proučavanju baroknog sakralnog inventara tvrđavske kapele sv. Ane u Slavonском Brodu*. Izlaganje na skupu, članak za zbornik u najavi: U službi baroknog kiparstva. Institut za povijest umjetnosti, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2023.

LITERATURA

Arheološki klub „Mursa“: zapisnici sjednica 1933-1944. / uredio Ante Grubišić. Osijek : Muzej Slavonije, 2004.

Bauer, Antun. Muzeji kao naučne i kulturno-prosvjetne ustanove. // Muzeologija 11(1971), str. 78-82.

Bauer, Antun. Prve tematske ekspozicije u našim muzejima. // Osječki zbornik 20 (1989), str. 201-211.

Bösendorfer, Josip. Osječki predmeti u „Magyar Nemzeti Muzeum“. // Zbornik Arheološkog kluba „Mursa“ Osijek / uredili grupa autora. Osijek : Arheološki klub „Mursa“, 1936.

Celestin, Vjekoslav. Gradski muzej Osijek. // Narodna starina 8, 18(1929), str. 41-42.

Göricke-Lukić, Hermina. Numizmatičari Franjo Ladislav Sedlaković i Karlo Franjo Nuber – osnivači osječkoga Muzeja. // Osnivači i prvi kustosi muzeja u Hrvatskoj : stručni skup u Osijeku, 11. – 12. prosinca, 1997. / gl. urednik Mladen Radić. Osijek : Muzej Slavonije, 1999.

Knežević Križić, Ivana. 80 godina izdavačke djelatnosti Muzeja Slavonije: 1942. – 2022. Osijek : Muzej Slavonije, 2022.

Kovač, Marina. // 140 godina poslije. // Tvrđa u Osijeku = Festung in Esseg = Fortress in Osijek : izložba = exhibition. Osijek : Muzej Slavonije = Museum of Slavonia, 2017.

WORKS OF ART AND APPLIED ARTS AS A MOTIVATION FOR SCIENTIFIC RESEARCH

S U M M A R Y

The Museum of Slavonia collects and preserves works of art and applied arts in the Department of Arts and Crafts. These are artistic paintings and decorative frameworks, sacred statues as works of art and objects of fine craft, that is, applied art. The article talks about how much are those items motives for scientific research both by the curators of the Museum of Slavonia and colleagues experts and scientists outside the parent house. By reviewing the professional and scientific work in the Department of Arts and Crafts, we can see that the greatest motives to scientific research is provided by the collections of fine arts: painting and sacred sculptures, and the collections important for founding of the Department of arts and crafts: furniture, clocks, glass and ce-

ramics. The ways in which research results are presented are grouped as: an exhibition with an exhibition catalog, publication of articles in magazines, mostly in Osječki zbornik as a magazine published by the Museum of Slavonia but also in magazines of other publishers, participation in professional-scientific gatherings and publishing work of papers in gathering proceedings. Apart from that, the material from the Department of Art and Crafts has been processed by three doctoral theses of Croatian scientists, and presented through inter-museum and inter-institutional cooperation, as part of larger exhibition projects.

Keywords: works of art, fine art, history of museums, Museum of Slavonia.